

Hørings svar.

Vejledning om anvendelse af tvang m.v. i psykiatrien.

SIND har med tilfredshed noteret sig, at det understreges, at det altid er et konkret skøn hvad der er mindste middel i en given situation, og at dette skøn skal udøves med udgangspunkt i patientens præferencer.

SIND har med tilfredshed noteret sig, at vejledningen gentager, at tvangsfiksering i udgangspunktet ikke anvendes over for patienter under 15 år.

SIND har med tilfredshed noteret sig, at fastholdelse aldrig bør have en varighed på mere end en time.

Med hensyn til fastholdelse som selvstændig tvangsforanstaltning, er SIND dog af den principielle opfattelse, at der ikke er hjemmel til dette i loven.

Det har aldrig været hensigten, at fastholdelse skulle kunne bruges til andet end en meget kortvarig fastholdelse for at bringe en opkørt patient til ro, og evt. føre vedkommende til et andet opholdssted og/eller for at indgive akut beroligende medicin eller anlægge bælte.

Det forhold, at en længerevarende fastholdelse kan konstituere en selvstændig frihedsberøvelse, der kan forlanges prøvet ved retten i henhold til grundlovens § 71, stk. 6 taler for denne fortolkning.

At der i psykiatriloven ikke er bestemmelser om, at beslutning skal træffes af en overlæge og løbende efterprøves, taler ligeledes for denne opfattelse af bestemmelsen.

Såfremt fastholdelse ønskes anvendt som angivet i vejledningen, må der tilvejebringes en klar og tydelig lovhjemmel hertil. En sådan hjemmel kan ikke lovligt etableres i en vejledning.

I afsnit 2 Forhåndstilkendegivelser anføres det, at der "*Hvis vurderet relevant* [vores fremhævning], drøftes hvilke behandlingsformer patienten vil foretrække, hvis anvendelse af tvang bliver nødvendig."

I henhold til lovens § 3, stk. 4, SKAL dette ske. Hvis det på grund af patientens tilstand ikke er muligt, skal det ske snarest muligt efter indlæggelsen.

SIND mener ikke, at man lovligt i en vejledning kan afsvække et ufravigeligt krav i loven.

I samme afsnit anføres det at "*Patientens tilkendegivelser skal være vejledende* [vores fremhævning] i forhold til overvejelser om behandling..."

I henhold til lovens § 3, stk. 5 skal patientens forhåndstilkendegivelser i videst muligt omfang inddrages i behandlingsplanen.

SIND mener ikke, at man lovligt i en vejledning kan afsvække et krav i loven.

I dette afsnit og igen i afsnittet Behandlingsplaner adresseres spørgsmålet om pårørendeinddragelse. Begge steder siges det, at lægen så vidt muligt skal sikre, at patienten tager stilling til inddragelse af pårørende. Begge steder understreges det at sundhedslovens kapitel 9 om tavshedspligt, videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v. gælder.

I den nuværende vejledning understreges det, at de pårørende så vidt muligt skal inddrages. Det har også vedvarende været såvel Folketingets som styrelsens holdning, at pårørendeinddragelse bør tilstræbes.

På den baggrund virker det besynderligt, at man hele to gange i vejledningen finder anledning til at fremhæve tavshedspligten.

Dette kan næsten kun opfattes som en opfordring til at begrænse pårørendeinddragelsen.

SIND respekterer naturligvis fuldtud patientens ret til at beslutte hvem han/hun ønsker inddraget i behandlingen, men vi må på det skarpeste opfordre til, at vejledningen ikke udformes sprogligt på en måde, der kan modvirke pårørendeinddragelsen.

I afsnit 8. Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner nævnes parter, der bør inddrages. Her bør - mener SIND - også kriminalforsorgen nævnes, da dette vil være relevant for en række patienter.

I afsnit 11. Klageadgang nævnes i andet afsnit at afgørelser vedrørende anvendelse af tvang skal indbringes for retten. Dette er forkert. Det er kun afgørelser vedrørende tvangsindlæggelse, tvangstilbageholdelse, tilbageførsel, tvangsfiksering, beskyttelsesfiksering, oppegående tvangsfiksering på Sikringsafdelingen under Rets psykiatrisk afdeling, Region Sjælland og aflåsning af døre i afdelingen, der indbringes for retten. De øvrige afgørelser indbringes for Det Psykiatriske Patientklagenævn - som det også korrekt anføres senere i afsnittet.

Vejledningen bør bringes i overensstemmelse med lovens § 37.

